

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 17. 06.

2015 r.

PG II Ko2 1430/12

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 22.06.15
nr. 3884 podpis: [signature]

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 19.06.15.

nr. 2517 podpis: [signature]

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Odpowiadając na przekazane przy piśmie z dnia 14 maja 2015 r. (Nr BPS/043-74-3222/15) oświadczenie złożone przez senatora Krzysztofa Słonia wspólnie z innymi senatorami podczas 74 posiedzenia Senatu RP w dniu 7 maja 2015 r., które wpłynęło do Prokuratury Generalnej w dniu 19 maja 2015 r., w sprawie nieprawidłowości w działalności Agencji Rynku Rolnego w województwie świętokrzyskim w związku z przyznawaniem rolnikom odszkodowań związanych ze zniszczeniem zbiorów warzyw i owoców z powodu epidemii E.coli w Europie, uprzejmie informuję, iż w przedmiotowej sprawie prowadzone było postępowanie przygotowawcze przez Prokuraturę Rejonową Kielce-Wschód w Kielcach o sygnaturze 4 Ds 118/13/Sp(c).

Z akt przedmiotowej sprawy wynika, iż postępowanie to zostało zainicjowane pismem z 18 marca 2013 r. Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Kielcach, która to zawiadomiła Prokuraturę Rejonową Kielce - Wschód w Kielcach o przestępstwie niedopełnienia obowiązków przez pracowników Agencji Rynku Rolnego Oddziału Terenowego w Kielcach, związanych z realizowanymi zadaniami, wynikającymi z ustanowienia tymczasowych nadzwyczajnych środków wspierania rynku owoców i warzyw z powodu podejrzeń o zakażenie niektórych owoców i warzyw bakteriami EHEC poprzez udzielanie błędnych informacji, że wsparcie nie przysługuje producentom rolnym do upraw gruntowych w sytuacji, gdy obowiązujące przepisy

prawne nie uzależniały prawa otrzymania wsparcia od rodzaju uprawy i działania w ten sposób na szkodę interesu prywatnego.

Do zawiadomienia zostały dołączone: kserokopia protokołu kontroli przeprowadzonej w Agencji Rynku Rolnego, kserokopie protokołów przesłuchania świadków oraz kserokopie innych dokumentów.

Postanowieniem z 18 kwietnia 2013 r. prokurator wszczął śledztwo w sprawie niedopełnienia w okresie od czerwca 2011 r. do lipca 2011 r. w Kielcach, daty bliżej nieustalonej, obowiązków przez Dyrektora Agencji Rynku Rolnego Oddziału Terenowego w Kielcach oraz podległych mu pracowników poprzez udzielanie błędnych informacji, iż wsparcie w ramach mechanizmu „Wsparcie w sektorze owoców i warzyw z tytułu kryzysu spowodowanego szczepem bakterii EHEC” nie przysługuje producentom rolnym do upraw gruntowych w sytuacji, gdy obowiązujące przepisy prawne nie uzależniały prawa do otrzymania wsparcia od rodzaju uprawy, czym działano na szkodę interesu publicznego i prywatnego, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k.

Decyzją Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Kielcach z 13 czerwca 2013 r. postępowanie to zostało objęte zwierzchnim nadzorem służbowym pod numerem III Dsn 56/13/Klw.

W toku niniejszego postępowania dołączono do akt sprawy, po podjęciu na nowo postępowania sprawdzające zakończone wcześniej postanowieniami o odmowie wszczęcia śledztwa, których przedmiot był tożsamy ze wszczętym śledztwem, a które inicjowane były przez inne osoby, a nadto wykonano szereg czynności dowodowych w postaci przesłuchań świadków (ponad 900 osób), wyjednania dokumentacji od Agencji Rynku Rolnego dot. zakresów obowiązków, wykazu osób i zadań przez nich realizowanych i innych, po czym postanowieniem z 31 grudnia 2013 r. prokurator umorzył śledztwo w sprawie:

- I. niedopełnienia w okresie od 14 czerwca 2011 r. do 15 października 2011 r. w Kielcach, daty bliżej nieustalonej, obowiązków przez Dyrektora Agencji Rynku Rolnego Oddziału Terenowego w Kielcach poprzez nieprawidłowe informowanie rolników o warunkach uczestnictwa w mechanizmie „Wsparcie w sektorze owoców i warzyw z tytułu kryzysu spowodowanego szczepem bakterii EHEC” i możliwości

uzyskania wsparcia dla uczestników w/w mechanizmu oraz nieprawidłowym jego przyznawaniu, w następstwie czego informacja o możliwości uczestnictwa w nim nie trafiła do wszystkich zainteresowanych producentów ogórków, sałaty, endywii, pomidorów, słodkiej papryki i cukinii pozbawiając ich tym samym możliwości skutecznego złożenia wniosku o udzielenie przedmiotowego wsparcia, czym działano na szkodę interesu publicznego i prywatnego, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego;

II. niedopełnienia w okresie od 14 czerwca 2011 r. do 15 października 2011 r. w Kielcach, daty bliżej nieustalonej, obowiązków przez Zastępcę Dyrektora Agencji Rynku Rolnego Oddziału Terenowego w Kielcach poprzez nieprawidłowe informowanie rolników o warunkach uczestnictwa w mechanizmie „Wsparcie w sektorze owoców i warzyw z tytułu kryzysu spowodowanego szczepem bakterii EHEC” i możliwości uzyskania wsparcia dla uczestników w/w mechanizmu oraz nieprawidłowym jego przyznawaniu, w następstwie czego informacja o możliwości uczestnictwa w nim nie trafiła do wszystkich zainteresowanych producentów ogórków, sałaty, endywii pomidorów, słodkiej papryki i cukinii pozbawiając ich tym samym możliwości skutecznego złożenia wniosku o udzielenie przedmiotowego wsparcia, czym działano na szkodę interesu publicznego i prywatnego, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego;

III. niedopełnienia w okresie od 14 czerwca 2011 r. do 15 października 2011 r. w Kielcach, daty bliżej nieustalonej, obowiązków przez kierownika sekcji interwencji Agencji Rynku Rolnego Oddziału Terenowego w Kielcach poprzez nieprawidłowe informowanie rolników o warunkach uczestnictwa w mechanizmie „Wsparcie w sektorze owoców i warzyw z tytułu kryzysu spowodowanego szczepem bakterii EHEC” i możliwości uzyskania wsparcia dla uczestników w/w mechanizmu oraz nieprawidłowym jego przyznawaniu, w następstwie czego informacja o możliwości uczestnictwa w nim nie trafiła do wszystkich zainteresowanych producentów ogórków, sałaty, endywii, pomidorów, słodkiej papryki i cukinii pozbawiając ich tym samym możliwości skutecznego złożenia wniosku o udzielenie przedmiotowego wsparcia, czym działano na szkodę interesu

publicznego i prywatnego, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego;

IV. niedopełnienia w okresie od 14 czerwca 2011 r. do 15 października 2011 r. w Kielcach, daty bliżej nieustalonej, obowiązków przez kierownika sekcji informacji Agencji Rynku Rolnego Oddziału Terenowego w Kielcach poprzez nieprawidłowe informowanie rolników o warunkach uczestnictwa w mechanizmie „Wsparcie w sektorze owoców i warzyw z tytułu kryzysu spowodowanego szczepem bakterii EHEC” i możliwości uzyskania wsparcia dla uczestników w/w mechanizmu oraz nieprawidłowym jego przyznawaniu, w następstwie czego informacja o możliwości uczestnictwa w nim nie trafiła do wszystkich zainteresowanych producentów ogórków, sałaty, endywii, pomidorów, słodkiej papryki i cukinii pozbawiając ich tym samym możliwości skutecznego złożenia wniosku o udzielenie przedmiotowego wsparcia, czym działano na szkodę interesu publicznego i prywatnego, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego;

V. niedopełnienia w okresie od 14 czerwca 2011 r. do 15 października 2011 r. w Kielcach, daty bliżej nieustalonej, obowiązków przez kierownika sekcji administracji, kontroli, kwotowania mleka oraz specjalistów, starszych specjalistów i starszych referentów Agencji Rynku Rolnego Oddziału Terenowego w Kielcach poprzez nieprawidłowe informowanie rolników o warunkach uczestnictwa w mechanizmie „Wsparcie w sektorze owoców i warzyw z tytułu kryzysu spowodowanego szczepem bakterii EHEC” możliwości uzyskania wsparcia dla uczestników w/w mechanizmu oraz nieprawidłowym jego przyznawaniu, w następstwie czego informacja o możliwości uczestnictwa w nim nie trafiła do wszystkich zainteresowanych producentów ogórków, sałaty, endywii, pomidorów, słodkiej papryki i cukinii pozbawiając ich tym samym możliwości skutecznego złożenia wniosku o udzielenie przedmiotowego wsparcia, czym działano na szkodę interesu publicznego i prywatnego, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego;

VI. przekroczenia uprawnień w dniu 11 lipca 2011 r. w Kocinie, gm. Opatowiec, przez kontrolerów Agencji Rynku Rolnego Oddziału Terenowego Oddziału w Olsztynie

poprzez poświadczenie nieprawdy w raportach z kontroli przeprowadzonej w ośmiu gospodarstwach rolnych na terenie powiatu kazimierskiego w ramach mechanizmu „Wsparcie w sektorze owoców i warzyw z tytułu kryzysu spowodowanego szczepem bakterii EHEC”, czym działano na szkodę interesu publicznego i prywatnego, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - wobec stwierdzenia braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego;

VII. przekroczenia uprawnień w dniu 14 lipca 2011 r. w Stropieszynie, gm. Czarnocin, przez kontrolerów Agencji Rynku Rolnego Oddziału Terenowego Oddziału w Olsztynie oddelegowanych do przeprowadzenia kontroli na terenie ARR OT w Kielcach poprzez poświadczenie nieprawdy w raportach z kontroli przeprowadzonej w jednym gospodarstwie rolnym na terenie powiatu kazimierskiego, w ramach mechanizmu „Wsparcie w sektorze owoców i warzyw z tytułu kryzysu spowodowanego szczepem bakterii EHEC” czym działano na szkodę interesu publicznego i prywatnego, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - wobec stwierdzenia braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego.

Po zbadaniu tej sprawy w Prokuraturze Okręgowej w Kielcach w związku ze sprawowanym nadzorem uznano, iż decyzja merytoryczna podjęta przez Prokuraturę Rejonową w tej sprawie jest zasadniczo słuszna. Zwrócono jednak uwagę, że zamieszczone w niej zarządzenie nie zawiera polecenia doręczenia odpisu postanowienia o umorzeniu śledztwa Najwyższej Izbie Kontroli, pomimo że zgodnie z art. 306 § 1a k.p.k. zażalenie na postanowienie o umorzeniu śledztwa przysługuje m.in. instytucji państwowej, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, a nadto na budzącą wątpliwość przyczynę i podstawę umorzenia śledztwa w punktach VI i VII. Uznano bowiem, iż opisane w tych punktach czyny nie zawierały znamion czynu zabronionego.

Zalecenia Prokuratury Okręgowej w Kielcach zostały konwalidowane w ten sposób, że odpis postanowienia o umorzeniu śledztwa doręczono NIK, a po wywiedzeniu przez tę instytucję zażalenia, prokuratura wystąpiła o dokonanie stosownej modyfikacji orzeczenia przez Sąd.

Ostatecznie Sąd Rejonowy w Kielcach postanowieniem z 22 sierpnia 2014 r., sygn. II Kp 385/14 zmienił zaskarżone postanowienie w punkcie VI i VII w ten sposób, że każdorazowo jako przyczynę umorzenia wskazał okoliczność, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, w pozostałym zakresie zażalenia nie uwzględnił i zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy.

W pierwszej kolejności Sąd zwrócił uwagę, że czynności dokonane w toku śledztwa były uzasadnione okolicznościami sprawy i wystarczające do oceny zachowania pracowników Agencji Rynku Rolnego, skoro Prokurator dokonał analizy szeregu pism, informacji, notatek, protokołów przesłuchań, finalnie wydając zaskarżone postanowienie, zaś jeszcze później podejmując dodatkowe czynności w trybie art. 327 § 3 k.p.k.

W ocenie Sądu analiza poczyniona przez Prokuratora słusznie nie może skutkować uznaniem, że pracownicy ARR dopuścili się złamania prawa za które winni być pociągnięci do odpowiedzialności karnej w oparciu o treść art. 231 k.k. Gdyby bowiem tak było jak to podnosi NIK w zażaleniu, to każdy urzędnik, funkcjonariusz podejmujący na co dzień dziesiątki decyzji, w tym także te mylne, każdorazowo popełniałby przestępstwo. Tak oczywiście nie jest i być nie może, istnieją bowiem stosowne instytucje nadzorcze, które kontrolują prawidłowość podjętych pierwotnie decyzji i to one usuwają skutki ewentualnych mylnych decyzji poszczególnych funkcjonariuszy. Tymczasem art. 231 k.k. wskazuje, że funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3, musi być to zatem działanie zawinione, które miało miejsce z winą umyślną, kiedy ktoś chce popełnić czyn całkowicie sprzeczny z prawem.

W podsumowaniu swoich rozważań Sąd stwierdził, że nie ma żadnych powodów by doszukiwać się po stronie pracowników i kontrolerów ARR zawinionego działania, z premedytacją na szkodę poszczególnych, pojedynczych rolników, Sąd takowych przesłanek nie odnalazł. Stwierdził również, że nie ma żadnego powodu, dla którego wyżej wymienieni mieliby działać na szkodę producentów rolnych w sposób niezgodny z prawem, celowy, zawiniony, nie mieli przecież w tym żadnego interesu a przynajmniej nie sposób się takowego doszukać.

Sąd dodał, iż w tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że zażalenie okazało się bezzasadne i nie mogło skutkować jego uwzględnieniem w celu przeprowadzenia dalszych czynności, skoro nie wiadomo w jakim kierunku dalej śledztwo miałoby być prowadzone i jakie dowody mogłyby zostać przeprowadzone.

W trakcie aktualnej analizy akt postępowania przeprowadzonej w Prokuraturze Okręgowej w Kielcach nie stwierdzono istnienia podstaw do jej wzruszenia.

Z poświadczeniem

Andrzej Seremet